
Ecoscan Westkanaalweg, Ter Aar

Ecologisch onderzoek naar beschermde natuurwaarden

17 juli 2009

Verantwoording

Titel	Ecoscan Westkanaalweg, Ter Aar
Opdrachtgever	Matrix Bouw en Ontwikkeling
Projectleider	Drs. Frank Aarts
Auteur(s)	Lotte Schouten MSc
Veldbezoek	Drs. Hans Kroodsmma, Lotte Schouten MSc
Projectnummer	4586492
Aantal pagina's	24 (exclusief bijlagen)
Datum	17 juli 2009
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale versie. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven

Colofon

Tauw bv
afdeling Water
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
Telefoon (030) 282 48 24
Fax (030) 288 94 84

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001.

Kenmerk R003-4586492LJS-nda-V02-NL

Inhoud

Verantwoording en colofon	3
1 Inleiding.....	7
1.1 Aanleiding en doel	7
1.2 Natuurbeschermingswetgeving	7
1.3 Onderzoeksmethode	8
1.4 Leeswijzer	8
2 Locatie, ontwikkeling en soorten.....	9
2.1 Situatie	9
2.2 Beoogde ontwikkeling	11
2.3 Te verwachten beschermde soorten	11
2.3.1 Flora	12
2.3.2 Broedvogels	12
2.3.3 Grondgebonden zoogdieren.....	12
2.3.4 Vleermuizen	13
2.3.5 Amfibieën	13
2.3.6 Reptielen	14
2.3.7 Vissen.....	14
2.3.8 Ongewervelden	14
2.3.9 Samenvatting	14
3 Toetsing Flora- en faunawet.....	17
3.1 Werkwijze	17
3.2 Effecten	17
3.3 Toetsing effecten.....	18
3.3.1 Broedvogels	18
3.3.2 Vleermuizen	18
3.3.3 Vissen.....	18
3.4 Conclusies	19
4 Conclusies en aanbevelingen	21
5 Literatuur.....	23
5.1 Literatuur	23
5.2 Internet	23

Bijlage(n)

1. Overzichtskaart
2. Toetsing natuurbeschermingswetgeving

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van Matrix Bouw en Ontwikkelingen heeft Tauw onderzoek gedaan, in de vorm van een ecoscan, naar de consequenties van natuurwetgeving voor de geplande werkzaamheden. Deze werkzaamheden omvatten de herontwikkeling van de kavels Westkanaalweg 99, 99a en 100. De huidige bebouwing bestaat ondermeer uit woonhuizen en een loods. Alle huidige bebouwing wordt gesloopt en maakt plaats voor woningen, parkeergelegenheid en een winkelpand.

In deze rapportage wordt antwoord gegeven op de volgende vraag:

In welke mate worden door de Flora- en faunawet beschermde soorten planten of dieren door de beoogde activiteiten beïnvloed en is hiervoor een ontheffing van die wet noodzakelijk?

1.2 Natuurbeschermingswetgeving

De huidige natuurbeschermingswetgeving kan worden onderverdeeld in *gebiedsbescherming* en *soortbescherming*. In dit onderzoek is echter alleen soortbescherming van belang.

Het plangebied is gelegen in de provincie Zuid-Holland en maakt geen deel uit van en ligt niet nabij de (provinciale) Ecologische Hoofdstructuur ((P)EHS). De dichtstbijzijnde gebieden die zijn opgenomen in de ((P)EHS liggen op minimaal twee kilometer afstand, onder andere ten westen en ten zuiden van het plangebied. Het plangebied maakt tevens geen deel uit van en is niet gelegen nabij een Natura 2000-gebied. De dichtstbijzijnde gebieden die deel uit maken van Natura 2000 zijn de Nieuwkoopse plassen en de Haeck, ongeveer vijf kilometer ten zuidoosten van het plangebied. Bescherming van deze gebieden valt respectievelijk binnen de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) en Natuurbeschermingswet 1998. Vanwege de afstand tot het plangebied worden op zowel de (P)EHS als Natura 2000-gebieden geen effecten verwacht. Een toelichting met betrekking tot de vigerende natuurbeschermingswetgeving is opgenomen in bijlage 2.

De volgende wet is voor de beoogde herontwikkelingen van toepassing:

- Flora- en faunawet (bescherming van plant- en diersoorten)

1.3 Onderzoeksmethode

De mogelijke aanwezigheid van beschermde dier- en/of plantensoorten is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Vrij beschikbare gegevens van het Natuurloket
- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en -data
- Een oriënterend veldbezoek op 11 juni 2008

Het veldbezoek is erop gericht te controleren in hoeverre soorten, waarvan op basis van literatuurgegevens wordt aangenomen dat deze aanwezig kunnen zijn, daadwerkelijk in het plangebied voorkomen. Tevens is het veldbezoek erop gericht te controleren in hoeverre de locatie voldoet aan de eisen die deze soorten aan hun leefomgeving stellen. Daarnaast kan de situatie ter plaatse, onafhankelijk van de literatuurstudie, aanleiding geven tot het aanvullen van de lijst verwachte beschermde soorten binnen deze ecoscan.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk twee wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en worden de werkzaamheden toegelicht. Tevens worden in dit hoofdstuk de huidige beschermde natuurwaarden van het plangebied beschreven. In hoofdstuk drie worden de mogelijke effecten beschreven van de voorgenomen werkzaamheden op de aanwezige natuurwaarden. Tenslotte worden conclusies en aanbevelingen in hoofdstuk vier gegeven.

2 Locatie, ontwikkeling en soorten

De beoogde ontwikkeling kan gevolgen hebben voor beschermde soorten. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de dier- en plantensoorten die mogelijk kunnen worden beïnvloed als gevolg van de ingreep.

2.1 Situatie

Om locaties aan te duiden wordt in de ecologie veel gebruik gemaakt van een raster van kilometerhokken. Verspreidingsgegevens van dier- en plantensoorten worden veelal per kilometerhok gedocumenteerd. Het plangebied is gelegen in kilometerhok 108-464. Figuur 2.1 geeft de ligging van het plangebied weer.

Figuur 2.1 Ligging plangebied (rode contour)

Het plangebied wordt gevormd door drie kavels (99, 99A en 100) langs de Westkanaalweg in Ter Aar. Op de kavels van Westkanaalweg 99A en 99 staan vrijstaande woningen en wordt het groen gevormd door aangelegde tuinen. Op de kavel van Westkanaalweg 100 staat een loods en is

begroeiing vrijwel afwezig. In het oosten wordt het plangebied begrensd door de Westkanaalweg. Tussen de weg en de percelen ligt een sloot en staat een bomenrij die de begrenzing van de percelen weergeeft. Tussen de percelen wordt de begrenzing eveneens gevormd door de sloot en bosschages.

Figuur 2.2 Overzicht van de huidige situatie van het plangebied. Enkele karakteristieken, zoals de aanwezige sloot, tuinhuisjes, type woning op Westkanaalweg 99 en een indruk van de staat van de aanwezige loods worden weergegeven.

2.2 Beoogde ontwikkeling

De geplande werkzaamheden bestaan uit de herontwikkeling van de kavels Westkanaalweg 99, 99A en 100. De huidige bebouwing in het plangebied wordt gesloopt en maakt plaats voor woningen, parkeergelegenheid en een winkelpand. Aanwezige groenstructuren worden verwijderd en aanwezige watergangen worden gedempt, waarna de grond bouwrijp wordt gemaakt. Samengevat bestaan de werkzaamheden uit:

- Sloop van de huidige bebouwing;
- Verwijderen van aanwezige groenstructuren;
- Dempen van aanwezige watergangen;
- Bouwrijp maken van de grond;
- Herontwikkeling door bouw van woningen, aanleg van parkeergelegenheid en een winkelpand.

2.3 Te verwachten beschermde soorten

In de Flora- en faunawet wordt onderscheid gemaakt in drie tabellen beschermde soorten: tabel 1-soorten (algemeen), tabel 2-soorten (beschermde) en tabel 3-soorten (strikt beschermd). Voor tabel 1-soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen en bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik en worden in dit rapport niet specifiek benoemd.

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het gebied waarin het plangebied ligt met wisselende mate van volledigheid is onderzocht op het voorkomen van de verschillende soortgroepen uit de drie beschermingscategorieën. Op basis van verschillende literatuurbronnen is nader bekeken welke soorten in of in de omgeving van het plangebied voorkomen. Op basis van habitateisen, het oriënterend veldbezoek (11 juni 2008) en deskundigenoordeel worden de soorten beschreven die daadwerkelijk in of nabij het plangebied worden verwacht. In tabel 2.1 wordt een overzicht van deze soorten gegeven, waarin alleen tabel 2- en 3-soorten zijn opgenomen (zie paragraaf 3.1 en bijlage 2 voor begripverklaring). Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld.

2.3.1 Flora

De flora binnen het plangebied bestaat grotendeels uit inheemse- en uitheemse tuinplanten en oevervegetatie nabij de sloten. Het betreffende kilometerhok (108-464) is volgens Natuurloket matig¹ onderzocht en er zijn geen beschermde vaatplanten gemeld. De omringende kilometerhokken (108-465, 109-464, 109-465) zijn goed¹ onderzocht, maar ook hier zijn geen beschermde vaatplanten gemeld die zijn opgenomen in tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet. Waargenomen soorten tijdens het veldbezoek zijn onder andere: Haagwinde, Gewone bereklauw, Harig wilgenroosje, Liesgras, Paardenbloem, Scherpe boterbloem, Smalle weegbree, Valeriaan, Zilverschoon. Tevens zijn algenmatten ('flab') aanwezig op de aanwezige watergangen. Tijdens het veldbezoek zijn geen (strikt) beschermde vaatplanten waargenomen.

2.3.2 Broedvogels

Alle broedvogels zijn volgens de Flora- en faunawet beschermd en broedende exemplaren worden getoetst volgens het strikte beschermingsregime van tabel 3-soorten. Voor enkele soorten die sterk afhankelijk zijn van een vaste nestlocatie, zoals roofvogels, uilen en spechten, geldt dat nestlocaties jaarrond beschermd zijn (Flora- en faunawet art. 11). Natuurloket geeft aan dat het betreffende kilometerhok (108-464) niet is onderzocht op de aanwezigheid van broedvogels. Tijdens het veldbezoek zijn de volgende soorten weergenomen: Merel, Meerkoet, Waterhoen, Wilde eend. Het plangebied is door de aanwezigheid van de hoeveelheid bomen, struiken en bosschages, geschikt voor het voorkomen van algemene broedvogels, zoals Huismus, Merel en Koolmees. Roofvogelhorsten, uilennesten en spechtenholten zijn tijdens het veldbezoek niet waargenomen en worden tevens niet verwacht in het plangebied door de afwezigheid van geschikt habitat en het relatief stedelijke karakter. Hoewel tijdens het veldbezoek de Gierzwaluw niet is waargenomen, is het plangebied wel geschikt voor het voorkomen van deze soort. Nesten van Gierzwaluw zijn momenteel nog niet jaarrond beschermd, maar worden in het nieuw op te stellen beleid mogelijk wel jaarrond beschermd.

2.3.3 Grondgebonden zoogdieren

De meeste inheemse zoogdieren zijn volgens de Flora- en faunawet beschermd en opgenomen in tabel 1,2 of 3 van deze wet (zie bijlage 2 voor toelichting). Natuurloket geeft aan het betreffende (108-464) en de omringende (108-465, 109-464, 109-465) kilometerhokken niet zijn onderzocht op de aanwezigheid van beschermde zoogdieren. Het plangebied leent zicht voor het

¹ Per regio is het gemiddelde aantal aangetroffen plantensoorten per kilometerhok gegeven. Dit aantal is afhankelijk van o.a. bodemtype, waterhuishouding, schaal van het landschap en bodemgebruik. Daarom is de indeling van Nederland in 38 ecodistricten gebruikt als regio-indeling. Voor de mate van volledigheid zijn vier klassen onderscheiden:

- Niet onderzocht: er zijn geen waarnemingen gedaan.
- Slecht onderzocht: het aantal soorten per kilometerhok is kleiner dan 26, of als het aantal soorten kleiner is dan het gemiddelde van het ecodistrict min twee maal de standaarddeviatie.
- Goed geïnventariseerd: het aantal soorten is groter dan het gemiddelde van het ecodistrict minus de standaarddeviatie.
- Matig onderzocht: alle andere gevallen.

voorkomen van verschillende soorten grondgebonden zoogdieren. Onder andere het struweel, de bosschages en de ruigten langs de oevers kunnen goed als leefgebied dienen voor algemene soorten. Op basis van verspreidingsgegevens [Broekhuizen *et al.*, 1992] en habitatkarakteristieken worden geen (strikt) beschermde soorten verwacht.

2.3.4 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in tabel 3 van de Flora- en faunawet en genieten hierdoor strikte bescherming. Vleermuizen worden door het Natuurloket niet als afzonderlijke soortgroep behandeld. Het plangebied is geschikt voor verschillende soorten vleermuizen, door de aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes. Mogelijk voorkomende vleermuissoorten [Limpens *et al.*, 1997] zijn Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en Watervleermuis. De Ruige dwergvleermuis en de Watervleermuis zijn hoofdzakelijke boombewonende soorten, maar komen in de winter ook voor in bijvoorbeeld bunkers. De andere genoemde soorten zijn gebouwbewonend. De bebouwing op alle drie de kavels is geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende soorten (Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger), door de aanwezigheid van onder andere stootvoegen. De loods op kavel Westkanaalweg 100 is het meest geschikt door de leegstand en de verschillende mogelijkheden tot invliegen door gaten, kieren en spleten. In de tuin van Westkanaalweg 99A staan twee tuinhuisjes. Deze zijn door een onstabiel microklimaat niet geschikt als verblijfplaats van gebouwbewonende vleermuissoorten. Eén van de tuinhuisjes beschikt echter over een kleine zolder, waardoor aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen niet geheel kan worden uitgesloten. Door de aanwezigheid van grote bomen in het plangebied, kan ook de aanwezigheid van boombewonende soorten (Ruige dwergvleermuis, Watervleermuis) niet worden uitgesloten. Tevens zijn in het plangebied elementen te vinden, onder andere de bomenrij langs de Westkanaalweg en de aanwezige watergangen, die dienst kunnen doen als onderdeel van een vliegroute en/of foerageergebied van vleermuizen.

2.3.5 Amfibieën

Binnen het plangebied is een watergang aanwezig die in het oosten de begrenzing vormt met de Westkanaalweg en welke tussen de kavels Westkanaalweg 99 en 99A doorloopt. De watergangen zijn binnen het plangebied schaduwrijk en bevatten veel kroos en algenmatten. Bij het Natuurloket zijn geen gegevens bekend over de aanwezigheid van amfibieën in het betreffende (108-464) en in de omringende (108-465, 109-464, 109-465) kilometerhokken. Op basis van verspreidingsgegevens van Ravon.nl en Strumpel en Strijbosch [2006] en op basis van het veldbezoek kan aanwezigheid van (strikt) beschermde amfibiesoorten worden uitgesloten. Ook door afwezigheid van geschikt habitat kan de aanwezigheid van (strikt) beschermde amfibiesoorten worden uitgesloten.

2.3.6 Reptielen

Geschikt habitat voor (strikt) beschermde reptielsoorten is in het plangebied niet aanwezig. De aanwezigheid van (strikt) beschermde soorten van deze soortgroep kan worden uitgesloten [Ravon.nl; Strumpel en Strijbosch, 2006].

2.3.7 Vissen

Bij Natuurloket zijn geen gegevens bekend over de aanwezigheid van vissen in het betreffende kilometerhok (108-464) en in de omringende kilometerhokken (108-465, 109-464, 109-465). De aanwezige watergangen zijn onderdeel van een polderslotensysteem. Door de mate van begroeiing kan aanwezigheid van de Kleine modderkuiper (tabel 2) niet worden uitgesloten. Voor de andere beschermde vissoorten die zijn opgenomen in tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet vormen de watergangen geen geschikte habitat. Ook op basis van literatuur [Nie, 1986] kan aanwezigheid van de Kleine modderkuiper niet worden uitgesloten. Andere (strikt) beschermde vissoorten worden op basis van deze gegevens niet verwacht.

2.3.8 Ongewervelden

Uit zowel literatuurgegevens als het veldbezoek blijkt dat het niet aannemelijk is om (strikt) beschermde ongewervelde diersoorten in het plangebied te verwachten, zoals (strikt) beschermde dagvlinders, libellen en kevers [Bos *et al.*, 2006; Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002; Turin, 2000]. Geschikt leefgebied waarin dergelijke soorten kunnen voorkomen is niet aanwezig in het plangebied. Voor (strikt) beschermde dagvlinders zijn dergelijke biotopen bijvoorbeeld schrale hooilanden en/of natuurlijke heiden. Voor (strikt) beschermde libellen zijn dit bijvoorbeeld voedselarme wateren en/of hoogveen- en heidegebieden.

2.3.9 Samenvatting

In tabel 2.1 wordt een samenvatting gegeven van de soorten waarvan het voorkomen in het plangebied op basis van literatuur- en verspreidingsgegevens, aanwezige kennis en het veldbezoek niet kan worden uitgesloten. In deze tabel zijn wederom alleen de soorten uit tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet opgenomen.

Tabel 2.1 Overzichttabel van tabel 2- en 3-soorten die op basis van literatuur- en verspreidingsgegevens, aanwezige kennis en het veldbezoek in het plangebied voor kunnen komen.

Soortgroep	Plangebied
Flora	Geen beschermde tabel 2- en 3-soorten verwacht
Broedvogels	Meerdere soorten verwacht
Broedvogels met jaarrond beschermde nestlocatie	Geen beschermde tabel 2- en 3-soorten verwacht
Grondgebonden zoogdieren	Geen beschermde tabel 2- en 3-soorten verwacht
Vleermuizen	Gewone Dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Watervleermuis
Amfibieën	Geen beschermde tabel 2- en 3-soorten verwacht
Reptielen	Geen beschermde tabel 2- en 3-soorten verwacht
Vissen	Kleine modderkruiper
Ongewervelden	Geen beschermde tabel 2- en 3-soorten verwacht

Kenmerk R003-4586492LJS-nda-V02-NL

---

3 Toetsing Flora- en faunawet

De ruimtelijke ontwikkeling kan gevolgen hebben voor beschermde dier- en plantensoorten. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de soorten die mogelijk door de ruimtelijke ingreep kunnen worden beïnvloed zoals genoemd in tabel 2.1.

3.1 Werkwijze

De bescherming van inheemse dier- en plantensoorten is vastgelegd in de Flora- en faunawet. Voor de mogelijkheid van het verlenen van de ontheffing wordt hierbij onderscheid gemaakt in drie categorieën beschermde soorten:

- Tabel 1-soorten: De meest algemene beschermde soorten. Voor deze soorten geldt een vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen
- Tabel 2-soorten: Een tussencategorie, de resterende beschermde soorten. Hiervoor geldt een vrijstelling bij bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen, mits wordt gehandeld volgens een goedgekeurde en door de initiatiefnemer geaccordeerde gedragscode.
- Tabel 3-soorten: Zwaar beschermde soorten bestaande uit de Habitatrichtlijnsoorten en een selectie van bedreigde soorten

Naast bovenstaande categorieën zijn gedurende het broedseizoen ook de nesten van *alle* broedvogels en de functionele omgeving van broedplaatsen beschermd. Vaste verblijfplaatsen van enkele specifieke vogelsoorten zijn jaarrond beschermd.

Een nadere beschrijving van de Flora- en faunawet is opgenomen in bijlage 2.

3.2 Effecten

De effecten die ontstaan door de voorgenomen herontwikkeling in het plangebied zijn tweeledig, permanente en tijdelijke effecten. Ten tijde van de werkzaamheden en als gevolg van de werkzaamheden worden de volgende effecten verwacht:

Permanent

- Aantasting en/of vernietiging van leefgebied en verblijfplaatsen van beschermde soorten.

Tijdelijk

- Verstoring door licht (bij nachtwerk);
- Verstoring door geluid;
- Verstoring door betreding.

3.3 Toetsing effecten

Tijdens het veldbezoek is nagegaan in hoeverre de flora en fauna, waarvan op basis van literatuurgegevens en het veldbezoek wordt aangenomen dat deze aanwezig kunnen zijn, daadwerkelijk in de plangebieden voorkomen. Tevens is nagegaan in hoeverre de locaties voldoen aan de eisen die deze soorten aan hun leefomgeving stellen. Vervolgens is getoetst of de beoogde ingrepen een effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde of bijzondere soort(en).

3.3.1 Broedvogels

De soortgroep vogels heeft in de Flora- en faunawet een enigszins afwijkende status. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten van *alle* broedvogels en de functionele omgeving van broedplaatsen beschermd. Het hele plangebied is, door de aanwezigheid van bosschages, struiken en bomen, geschikt voor het voorkomen van verschillende soorten broedvogels. Werkzaamheden, zoals het kappen van bomen, slopen van bebouwing en dempen van sloten dienen buiten het broedseizoen plaats te vinden of te starten om verstoring van broedvogels te voorkomen. Een indicatieve grens van het broedseizoen loopt grofweg van 15 maart tot 15 juli, maar ook buiten deze periode zijn broedende vogels en in gebruik zijnde nesten beschermd.

3.3.2 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in tabel 3 van de Flora- en faunawet en genieten hierdoor bescherming. Het plangebied is door de aanwezigheid van bomenrijen, leegstaande gebouwen en verschillende watergangen geschikt voor vleermuissoorten. Mogelijk voorkomende soorten zijn Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en Watervleermuis. Aantasting van (essentiële onderdelen) het leefgebied van vleermuis is in het kader van de Flora- en faunawet verboden. Voordat het dempen van sloten en sloop- en kapwerkzaamheden mogen plaatsvinden, dient een vleermuisinventarisatie te worden uitgevoerd. Tijdens de vleermuisinventarisatie wordt de aanwezigheid van verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden in kaart gebracht. Vleermuisinventarisaties vinden plaats van april tot oktober, afhankelijk van de weersomstandigheden. Afhankelijk van de uitkomsten van dit nader onderzoek dient mogelijk een ontheffing Flora- en faunawet te worden aangevraagd.

3.3.3 Vissen

Op basis van de literatuur- en verspreidingsgegevens, aanwezige kennis en het oriënterend veldbezoek kan de aanwezigheid van de Kleine modderkuiper niet worden uitgesloten. De Kleine modderkuiper is opgenomen in tabel 2 van de Flora- en faunawet en geniet hierdoor bescherming. Door het dempen van de sloten kan een aanwezige populatie kleine modderkuipters worden aangetast. Nader veldonderzoek dient te worden uitgevoerd om de aanwezigheid van de Kleine modderkuiper in het plangebied aan te tonen, dan wel uit te sluiten.

Dit nader onderzoek wordt uitgevoerd door op nader te bepalen plaatsen met een schepnet te vissen naar de Kleine modderkruiper. Afhankelijk van de uitkomsten van dit nader onderzoek dient mogelijk een ontheffing Flora- en faunawet te worden aangevraagd.

3.4 Conclusies

In onderstaande tabel zijn de resultaten van de toetsing samengevat. Hierin opgenomen zijn de soorten, waarvan de aanwezigheid op basis van literatuur- en verspreidingsgegevens, aanwezige kennis en het oriënterend veldonderzoek, is aangetoond of verwacht wordt.

In de tabel zijn alleen de beschermde soorten uit Flora- en faunawet (tabel 2 en 3) opgenomen, waarvan niet uitgesloten kan worden dat zij geschaad worden door de ingreep. Naderonderzoek, danwel het aanvragen van een ontheffing is voor deze soorten noodzakelijk. Tevens zijn de broedvogels opgenomen in de tabel, omdat hiervoor aanvullende maatregelen gelden met betrekking tot het uitvoeren van de werkzaamheden.

Tabel 3.1 Daadwerkelijk aangetroffen of verwachte beschermde soorten die zijn opgenomen in tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet, die mogelijk geschaad worden door de ingreep.

Soortgroep	Verwachte beschermde soorten	Vogels	Tabel 2	Tabel 3
Broedvogels	Verschillende soorten waarvoor geldt dat broedende individuen en bewoonde nesten beschermd zijn	x		
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis Ruige dwergvleermuis Laatvlieger Watervleermuis			x x x x
Vissen	Kleine modderkruiper		x	

Kenmerk R003-4586492LJS-nda-V02-NL

---

4 Conclusies en aanbevelingen

In opdracht van Matrix Bouw en Ontwikkeling heeft Ingenieursbureau Tauw onderzoek gedaan, in de vorm van een ecoscan, naar de consequenties van natuurwetgeving voor de omschreven ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen omvatten de herontwikkeling van de kavels Westkanaalweg 99, 99a en 100, waarbij de huidige bebouwing plaats maakt voor nieuwe woningen, parkeergelegenheid en een winkelpand.

Op grond van de beschikbare gegevens en het uitgevoerde onderzoek worden de volgende conclusies getrokken:

- De functie van het plangebied voor vleermuizen is nog onduidelijk. De aanwezige begroeiing en watergangen kunnen dienen als foerageergebied en/of als onderdeel van een vliegroute. De aanwezige bebouwing en (oude) bomen kunnen dienen als zomer- dan wel winterverblijfplaats. Mogelijk aanwezige soorten zijn Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en Watervleermuis. Of effecten door de geplande werkzaamheden optreden is afhankelijk van de functie van het plangebied voor de mogelijk aanwezige soorten en hun aanwezigheid.
Vereist nader onderzoek: Nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen en de functie dat het plangebied vervult voor de aanwezige soorten is noodzakelijk. Afhankelijk van de uitkomsten van dit nader onderzoek dient mogelijk een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd.
- De watergangen in het plangebied zijn geschikt voor het voorkomen van de Kleine modderkruiper. Het voorkomen van de Kleine modderkruiper in het plangebied is niet uit te sluiten.
Vereist nader onderzoek: Nader onderzoek naar het voorkomen van de Kleine modderkruiper in het plangebied is noodzakelijk. Afhankelijk van de uitkomsten van dit nader onderzoek dient mogelijk een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd.
- De functie van het plangebied voor gierzwaluwen is nog onduidelijk. Nesten van de Gierzwaluw zijn momenteel nog niet jaarrond beschermd, maar worden in het nieuw op te stellen beleid mogelijk wel jaarrond beschermd. Nader onderzoek is aan te bevelen gelet op toekomstige regelgeving en hiermee samenhangende consequenties.
- De werkzaamheden dienen beschouwd te worden als een voor vogels verstorende activiteit en dienen hierdoor buiten het broedseizoen plaats te vinden of te starten. Een indicatieve grens van het broedseizoen loopt grofweg van 15 maart tot 15 juli, maar ook buiten deze periode zijn broedende vogels en in gebruik zijnde nesten beschermd.
- Gedurende de werkzaamheden is voor alle in het plangebied aanwezige dier- en plantensoorten de zorgplicht van kracht. Er is geen ontheffing nodig voor de aanwezige tabel 1-soorten.

Kenmerk R003-4586492LJS-nda-V02-NL

---

5 Literatuur

5.1 Literatuur

[Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006]
De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea. – Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland.

[Broekhuizen, S., Hoekstra, B., van Laar, V., Smeenk, C., Thissen, J.B.M., 1992]
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

[Limpens, H., Mosterd, K., Bongers, W., 1997]
Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

[Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002]
De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

[Nie, H.W. de, 1986]
Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen. Media Publishing -III. Doetinchem.

[Stumpel, T. en Strijbosch, H., 2006]
Veldgids amfibieën en reptielen. Stichting Bevordering Herpetologie (SBH). KNNV Uitgeverij, Utrecht. ISBN 90 5011 168 8.

[Turin, H., 2000]
De Nederlandse loopkevers, verspreiding en oecologie (Coleoptera: Carabidae). – Nederlandse Fauna 3. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden. 666 blz., 16 platen, met cd-rom.

5.2 Internet

www.minInv.nl

www.natuurloket.nl

www.ravon.nl

www.vleermuis.net

www.vzz.nl

www.anemoon.org

Kenmerk R003-4586492LJS-nda-V02-NL

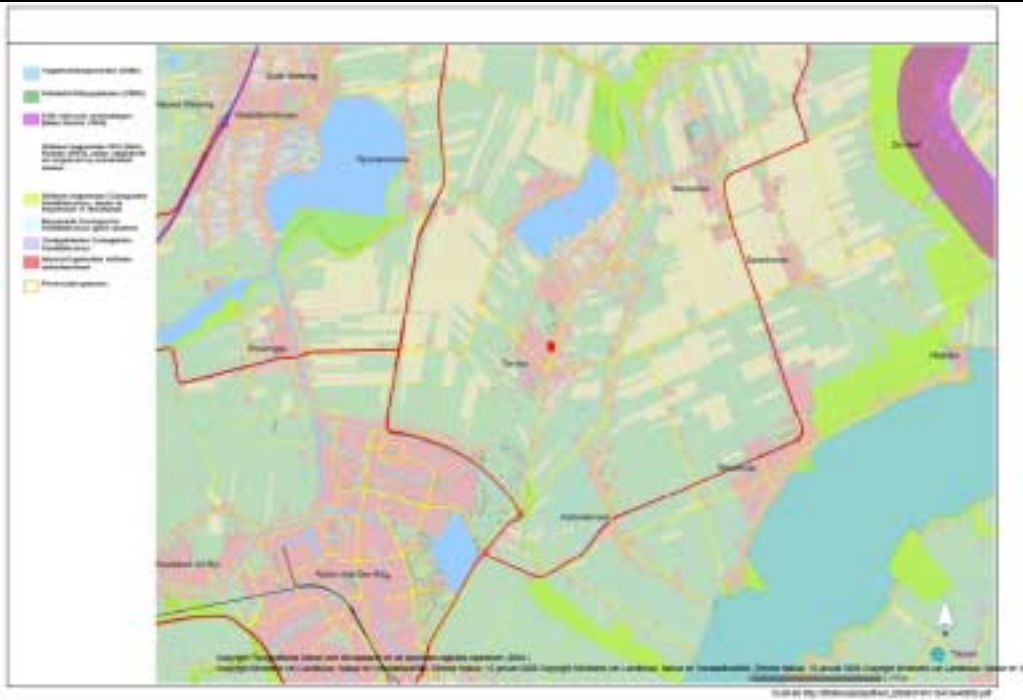

Bijlage

1

Overzichtskaart

Figuur I Overzichtskartaal van het omgeving van het plangebied. Het plangebied is gelegen bij de rode punt. Het licht blauwe gebied dat tevens donker omlind is, behoren tot Natura 2000. De groen/gele gebieden behoren tot de EHS. Het paarse gebied rechts boven op de kaart is een robuuste verbindingzone, ook behorend bij de EHS.

Bijlage

2

Toetsing natuurbeschermingswetgeving

Natuurbeschermingswetgeving is in te delen in gebiedsbescherming en soortbescherming. De soortbescherming is in de Flora- en faunawet vastgelegd. De gebiedsbescherming wordt geregeld via de Natuurbeschermingswet 1998 en (soms indirect) in de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet voorzien in de bescherming van een groot aantal in Nederland aanwezige dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. De beschermde diersoorten (vogels, vissen, zoogdieren, amfibieën, reptielen, insecten, et cetera) en enkele plantensoorten zijn te vinden op lijsten, die deel uitmaken van de Flora- en faunawet.

Tabel 1: Algemene soorten

Tabel 2: Schaarse soorten

Tabel 3: Zeldzame en bedreigde soorten (ondermeer alle vleermuizen)

Naast de genoemde groepen zijn gedurende het broedseizoen alle broedvogels en functionele omgeving van broedplaatsen beschermd. Tevens zijn vaste verblijfplaatsen van enkele zeldzame vogelsoorten jaarrond beschermd.

Op grond van de Flora- en faunawet is het verboden: “nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren” (artikel 11 Flora- en faunawet). Ook is het verboden: “dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten” (art. 10 Flora- en faunawet). Tenslotte is het verboden: “planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen” (art. 8 Flora- en faunawet). Als er sprake is van aantasting, is het uitvoeren van een dergelijke activiteit alleen toegestaan met een ontheffing van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Voor een groot aantal beschermde soorten geldt echter sinds 23 februari 2005 een vrijstelling.

In het kader van de Flora- en faunawet is begin 2005 een Algemene Maatregel van Bestuur in werking getreden. Binnen deze AMvB is de stelling dat voor alle beschermde soorten ontheffing moet worden verkregen voordat mag worden gestart met de werkzaamheden, ten dele losgelaten. Een aantal algemene soorten, de zogenaamde tabel 1-soorten, mag vanaf 2005 bij bepaalde activiteiten worden verstoord zonder dat daar vooraf een ontheffing voor is verkregen. Het gaat daarbij om de categorieën werkzaamheden ‘Beheer en onderhoud’ (bijvoorbeeld waterschapsbeheer, natuurbeheer, landbouw); ‘Bestendig gebruik’ (bijvoorbeeld recreatie of landbouw) en ‘Ruimtelijke ontwikkeling’ (bijvoorbeeld waterbouw, wegeaanleg). Activiteiten, die binnen deze categorieën vallen, kunnen onder voorwaarden zonder ontheffing worden uitgevoerd, óók als dit schadelijke effecten heeft voor bepaalde beschermde soorten. De zorgplicht blijft voor deze soorten echter gewoon gelden.

Deze vrijstelling geldt alleen voor soorten vermeld in tabel 1, -zoals Gewone dotterbloem, Bruine kikker of Vos, en niet voor soorten die zijn vermeld op tabel 2 en tabel 3. Voor de tabel 2 en 3-soorten is een ontheffing nodig wanneer het gaat om een ruimtelijke ontwikkeling. Voor Beheer en onderhoud en Bestendig gebruik kan echter wél een vrijstelling gelden voor deze soorten, mits de activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de Minister van LNV goedgekeurde en door de initiatiefnemer geaccordeerde gedragscode.

Ontheffing

Wanneer beschermde soorten worden aangetast die niet tot de algemene beschermde soorten behoren, dan moet een ontheffing worden verkregen. Hiervoor gelden verschillende criteria afhankelijk van de beschermde status.

Algemeen voorkomende beschermde soorten ('tabel 1-soorten')

Voor deze soorten geldt een vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Overige beschermde soorten ('tabel 2-soorten')

Voor de overige beschermde soorten kan door LNV ontheffing worden verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (effecten op regionaal populatieniveau). Indien gunstige staat van instandhouding van de soort wel in het geding komt, dienen mitigerende en/of compenserende maatregelen te worden getroffen.

Voor initiatiefnemers die individueel of gezamenlijk beschikken over een door het Ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode die aangeeft op welke wijze rekening wordt gehouden met beschermde soorten geldt voor deze soorten eveneens een vrijstelling.

Extra beschermde soorten ('tabel 3-soorten')

Voor extra beschermde soorten kan alleen ontheffing voor ontwikkelingen worden verleend indien aan de volgende criteria wordt voldaan:

- Er bestaat geen andere bevredigende oplossing; Dat betekent dat er alternatieven (zowel voor de locatie als voorgenomen ruimtelijke ingreep) onderzocht moeten worden voor de in het geding zijnde activiteit.
- Er is sprake van de belangen, vermeld in art. 75, lid 4, sub a of genoemd in art. 2 van Vrijstellingsbesluit. Een essentiële ontheffingsgrond voor een ruimtelijk project of plan komt naar voren in art. 2 van het Vrijstellingsbesluit. Ontheffing kan worden verleend indien er sprake is van "dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale en economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten".
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van de instandhouding van de soort op populatieniveau. Bij tabel 3-soorten kan het zijn dat schade aan een relatief klein aantal individuen reeds van invloed is op een (deel) populatie.

Indien de gunstige staat van de betrokken soort(en) in het geding komt, dienen maatregelen te worden genomen om de instandhouding te garanderen. Dat kan door compenserende, maar ook mitigerende maatregelen te nemen. Of en welke compenserende en/of mitigerende maatregelen nodig zijn, kan de minister van LNV in de voorschriften bij de vergunning aangeven.

Vogels

Vogels nemen in de Flora- en faunawet een bijzondere positie in. Voor het verstoren van broedende vogels (tijdens het broedseizoen) wordt in principe geen ontheffing verleend. Voor het aantasten van vogels geldt een zware toets, vergelijkbaar met tabel 3-soorten, waardoor de

Minister enkel ontheffing verlenen kan voor overtreding van artikel 10 (opzettelijk verontrusten) nádat de uitgebreide toets doorlopen is.

In de praktijk blijkt dat bij het aantasten van vaste verblijfplaatsen voor diverse soorten een ontheffing nodig is. De exacte soorten zijn door de beoordelende instantie (DLG) enkele malen aangepast. De volgende soorten zijn de soorten zoals deze naar verwachting zeer binnenkort officieel vastgesteld zullen worden [DLG werkdocument, januari 2008]:

Bosuil, Steenuil, Kerkuil, Ransuil, Oehoe, Groene specht, Zwarte specht, Grote bonte specht, Middelste bonte specht, Kleine bonte specht, Boomvalk, Torenvalk, Slechtvalk, Rode wouw, Zwarte wouw, Zeearend, Wespendif, Buizerd, Sperwer, Havik, Raaf, Blauwe reiger, Ooievaar, Gierzwaluw, Boerenzwaluw, Huiszwaluw en Grote gele kwikstaart. Daarnaast dienen nesten van Zwarte kraai en Roek in principe behouden te worden als basis voor nestgelegenheid van een deel van bovenstaande (roof)vogels.

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen (artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, evenals voor hun directe leefomgeving. artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterweg te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken). De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

Over de Rode lijst

De Rode lijsten hebben geen wettelijke status. Soorten die op de Rode lijst zijn geplaatst, zijn niet per definitie ook beschermd: deze soorten zijn alleen beschermd als ze ook in de Flora- en faunawet als beschermde soort zijn opgenomen. Een deel van de meest bedreigde planten- en diersoorten heeft eenzelfde status als de Habitatrichtlijnsoorten (zie eerder in deze bijlage onder *extra beschermde soorten*).